Поштарина плачена у готовом.

Рок XII. Дяково, 16. августа 1935. Число 32. (503.)

Руски новини

ЗА РУСИНОХ У КРАЛЬОВИНИ ЮГОСЛАВИЇ

Виходзи кажди тиждень. — Предплата на рок 60 Дин., за пол рока 30 Дин. За Америку и други краї 2 долари річно.

Предплату и инши писма до Редакциї и Управи треба посклади на адресу: „Руски Новини" Пишкоревци (Югославия).

О наших и других новинох.

Вельку вправаду робиме, кед нашо новини зкоровнуєме з другима и при тим так думаме: »Кед сцем читац, вежнем други вельки новини та будзем мац голем доса паперу«. Як да врєдноси новинох одписа, кельо маю паперу. Не будземе вельо гуторац о тим, зос чим су шпольнени скоро шицки тоти вельки дневни и други новини. Полно у нїх кожаних кримінальних стварох и описох, брудних подїйох модерного живота. Од того не лем же читателє не маю нїякого хасну, але маю вельку чкоду. А новини того шицко описую, да налапаю що вецей предплатнїкох, же би що вецей заробели, бо векшица новинох за нїч друге не дзбо, лем да напраця що лепши жидовски »гешефт«. Прето обще позната ствар, же погубеносц у швеце найвецей ширя зли жидовски новини. И чим поши векши тим горше.

Нашо новини не шму и не можу таки буц. Вони найперше християнски новини и можу писац лем о добрих и хасновитих стварох. Далей то: нашо новини єдини на бачанско-руской бешеди (багогашка »Заря« наполи видихла, а гу тому вона не була наша руска анї по бешеди, бо писала »язичием«, котрим нїхто нїгдзе не бешедує, а и дух єй був цудзи, не наш руски. Прим. ред.) Не можеме допущиц, да наша друкована бешеда губи наш народ, бо ми маме високи циль, да наш народ дзвигнемо у просвети и знаню. Наша руска друкована бешеда треба да уліва до наших шерцох тилко, що добре, чесне и возвишене, нона ма буц на стражи баш найпреднейших свойствох руского народу.

З чежку муку видапаши нашо новини и нїгда вони не рахонаши на дачку тарговину. Вони єден час замарли баш прето, бо не мали добри финанциялни темель. Да були поставени на добрим финанциялним темелю и да приношели брудни сензациї, могли буц векши але вец би рускому народу лем чкодзели и були му лем на ганьбу, (як по була неславна »Заря«). А так не можеме лем нешиц, же нашо новини не заблукали з правей драни.

Повекшац нашо новини можу лем нови предплатнїки, котрих треба по вецей назберац. Чежки су часи та не мож бац, же нови предплатнїци фрицко одпадню. Але за нас вельо, кед ще найду таки, котри нам як чежко жию, итак жертвую за свойо новини кельо можу. Єден будзе тримац новини док жиє, други до нового року, трети можебуц лем даскельо числа, але главно, же их читаю з любову и з дзеку. Кед дахто прочитал точ лем одно число и зна, же то наша бешеда, то усних мали, дробни успих з яких ще складало вельки успихи. Кед лем одно число новинох вратує посвдица од однародзеня, подзигнїє му руско-украйску спидомосц, чи то мало предзи?

Прето заш наглашуємо: за векши успих и за повекшане руских новинох потребни су нови предплатнїци, зато их гледайце шицки и вшадзи.

С. С—и.

У Митрополита Андрея.

Уж було гу вечару, кед ще скончела вечурня з Литию пред Преображенийом, у митрополиней палати у Пидлотим*). Служел сам митрополит Андрей, а шпивали шестри монахиї з Каменица з дасцедма паноцами. Шицки ще розишли порушени з вельку, непреможну красу нашого обряду, церковного шпиву и стихирох на тото швето. Якишик окреми чар надавала тота обставина, же ще Богослуженє тримало у жовтей од самей кедрини палати у горох, питред високих здловицох, борох и кедрох; недалеко гучала рика. А и Преображенїє Христово було на гори. »На гори преобразиш ся єси« лише ще. А до того контрасти жедзи гласом Митрополита, котри за октаву нїжне шпивал и женских гласох, давал шицкому ще вецей восточного забарвеня.

Вращали заке ще з нашим о. Габром дому. Я ще дослал з ним зос свойм одушевлєнєм за нашо шпивани.

»Ша то достойна почуваньох тоти гречески стихири. Оштавує ще єдна подїй на високи способ, то з єдного то з другого боку, а инак на поставу досадзенє того шицко, кажда єдна красна гварел о. Габор.

Гуторели заке далей о тим, що значи церква за наш народ, як то одхову баш при помоци и богослуженьох и як вельо трана тоти, котри преходза на инши обряд. У Галичини веці нашо зохаби свой обряд пре женїдбу, або прего, да достано од польскей держави службу и таки шицки преподаю и за наш народ — поставо Новини. Барз то болана ствар. Уж през други вики цага ще така несправедливоси творени з нашим народом. Розтал сом ще з о. Габром. Похвалел сом ще, же сом на котро поволани до Митрополита на полудзенок.

З вередливосцу и з радосцу уходзел я на заволанє брата Андрея, студитского монаха, котри послугує Митрополита, да войдзем до його канцеларий на абдиєнцко. Гибоки гдзе поволал ме до хижи. »Прошу!« Вон був при столе. Широка и длугока брада, так радо мальована од шицких малярох, подала му на перши. Шедзел у своим кошули з книжку у руки. Кед я поздравкал и побочкал персцень, притулел вон мою главу з либу руку, з котру ище вгала, до своїх першох и побочкал ю. Так вон каждого прима. Права рука цалком му одпята и з нїю ще скоро и не служи.

Поволал ме да шеднем.

— То би з крижевского владичества?

— Гей!

— З Вашим Преосв: Дийонизийом божу ме доси давни звязи. Знаме ще од 1895. року до нашка. А 1938. року обишол я Вашу країн. Ту єпископия спомнул свою драгу до Бачкей, описує точно нашо країн и валали. Пита ще за просвиту, новини, книжки, поваднних школох, священикох и богословох. Кед сом спомнул, же найвецей наших богословох у Львове, предлужел: »Крашне, же нас ту у нас таке чисто богословох. Чи ще шицки добре чувствуєце у Львове?

— Добре, шицки задоволени, уж точ и прето, же ще можеме упознац зос животом галицких Українцох.

— Ви ту нем штири роки?

*) Пидлоте — лїтанско, место ва лятиї одпочинок у Карпатох на даброх греко-кат. митрополиї. Лїкошити жирдла и красна природа прийатую тадзи велїх на одпочинок. Векша часц тосцох то українска интелїгенция духовна и шпитска.

— Гей! По штвартим року паземе до бойєва, є богословіко докончуєме у Загребу.

И без бигварел Високопреосвященция Митрополит тоти важни слова, о котрих добре їдебаме розуджаюи:

— **Ви там маїце широке поле за роботу. Так єще у штредку жедзи цвома шветами. Восточни маїце пред собу и маїце го вдобуваи, шириц святе зоднїнє. Прейт вас як вое найчу маю ше тоти два церкви вкдинїц.**

Спомнул єдна и дабо сваучного зос нашого живота у Югославиї. Митрополит збарел, же задача нашей младей интелигенциї, до тайи появи як издайство своєй віри и народности препречиме. Без ше опитал, чи на рок приду ще нано нови богословє и на тим наша бешеда була закончена. Одвитал сом ше и подзекував за слова.

При полудзенку, котри був досц скромни провадзела ше далей доси жива бешеда. По полудзенку наздибена Найєв. Тайнох у кешлїбу и одпочивок на веранди їанаїи. Провадзела ше весела розмова.

Того дня був я под вечером їей госцини у найвисшого Архиєрея нашей церкви. Цеснота, з котру кождого прима глїбоко ше прідзера до серца тих, що ше з нїм зтикало. Вельке їерцо великого чоловека, Божей души, побожного Монаха за кождого ма добре слово. Не чудо без же го бгадзи познало, любя и почитуло. И Жидзи, котрим вон имповкуе зос жаньом єврейскей бешеди и Білорусини и Москаль и Шведи и Норвежане и Югославяне и цали швет.

Тих днох приплул єдан француски путнїк-турист аж ту до тайбоких карпатских горох, нарокам, да опатри нашого Митрополита. Бо слава його дабо преши границї нашей жемли.

С. САЛАМОН.

Жертвуйце на „Фонд Руских Новинох“.

Духовни живот

Наша прадїдовска вира.

Дзекельо слова людзом добрей волї.

Пише: Владика Дионизий.

З того кажди читатель лягко порозуми, що вправо значи слово „православни“ и хто називе „православни“ по правилу Халкедонского собору. У правим значеню по правилу Халкедонского собору православни лем тоти християни, котри приймаю и верю тоти вицки обвести науки Божо, яки Церква Христова преглашела до кешка на вицких екуменских соборох, а тих були до кешка 20. Єдино тоти християни, що маю праву и потполну віру и на правик способ слави Бога.

Гевти християни, котри тримаю обвести Божо науки лем на перших 7 екуменских соборох, вони лем од єдней часци „православни“, а не потполно.

Понеже пешка вошло до обичаю, же ше з меном „православни“ означую тоти християни, котри веру и отримую лем тоти обвести Божо правди, яки Церква Христова торжественно преглашела на перших 7 екуменских соборох, а на веру гевти познайше торжественно обвести правди Божо, то ше просто гевти вицки християни, котри веру и вицки обвести Божо правди на вицких екуменских соборох, кешка обично у каждодневним животу пре розлику од гевтих перших волаю зос старшим меном „католїци“. У богослуженю церковним так латинскей Церкві як и вицких восточних церквох мено „ортодокс“ або „православни“ затримане до дневнього дня, бо воно як може горе видзели, єдино правей Церкви Христовей и припада.

Припоминаме ще и то, же Святи Отцове, котри були собрани на вицких перших 7 екуменских соборох, явно и отворено приповедали Папу Римского видимом главом Церкви Христовей и же през Папи не був отримовани анї єден екуменски собор. И бач просто дабиней православних не можу отримовати вецей екуменского собору, бо не маю Папи, котри би їм звикал екуменски собор, котри би постанови того собору потвердзел, як то було и на перших 7 екуменских соборох. Так чину о тим вицки вельки руски богослове, що су и некатолики.

(Далей буде).

Иста правда — а чом?

Новосадски сенатор п. Даса Попович написал у београдских новинах „Идеї“ слїдуюци интересантни зворки:

„**Серби числено не напредовали. Вони траца видив ц на своїх** славянских **братох других** племенох **и другей вири.** Славянох-католикох чува особено римска церква од вирова Сербох и од злейох всеславянскій солидарности, котру тутейни Серби вагоно давигали“.

Пан сенатор правду написал, але би него лучносц була дї вигвал и причини, чом ше так стало. Мушу буц вонкаль, по одвраценю войводинских Славянох од „всеславянскей солидарности, котру Серби вагоно давигали“. Уж приповиванє самого неприятного факту, значи перши крочай ту поправеню. Ми не будземе писаи о тим, чом Серби числено не напредовали, бо го их ствар, а нам причина бара добре позната, але поїзме о тим, чом страцели вплив на своїх славянских братох, у першим шоре на нас Русинох.

Пред войну за часох вечного народного рабства, браце Серби водасли предзе у борби: за народни права и шлебоду. У нїма зме видасли наших национални учительох, а вони нас храбрели и помагали. Велко зме вересли пивали и радовали ше. Серби поштовал и помагал Русина, а Русин Сербина. **Поштовали зме віру и язик єдей другого.** Єдним словом: жили зме лепше як родзени браца.

По нашим вислобоцаню вина любов

П. Матиович!

Бог своїх не зохабя.

(Библийска представа у пейц дїйох)

9.ява. (Рувен сам).

Рувен: Як зме ше кренше вчера зетрли, а поле зме ешче насцали звада з малей ствари, пре єден сон. Шалено од Осифа, же вон у своей дзецинскей широсци открива вицки тайни своей души. Но и оцец ше спревда, кед дума, же ше вицки браца и у серцу йому положели, як те гуторели зос устами. Я их вецей познаи. Видзел сом их очи, як ше шевда од зависци и мержи на Осифа. Подзишели при статку и всї од них не маю шакей, а дзе ніе братскей любови ту Осифу. Мушем го спомнуц, най не чува. (Патри през лодї довери и маха з руку ту себе). Га, видзел! Вицко му ковем. (Уходзи Осиф).

10.ява. (Рувен и Осиф).

Осиф (мило): Що сцеш брату Рувене?

Рувен (положи му руку на вчоца): Осифе, послухаю ме як найстаршого брата?

Осиф: Кед можем и имем, од серца не послухам.

Рувен: Видани ти уж у седамнастим року, але у твоїй серцу ніг ще праве повнїе дзецко. Ти не познаїш злости, анї зависци, анї мержи того шета. Але себе мержа и завиждзи ци скоро вицки браца.

Осиф (зачудовано): А чой? По им я виновати?

Рувен: Ти не виновати, але оцец це люби, та ци браца зазидни. Ту тому ни и лежаи од них. А знай, же они не водзоша коло себе добрих. Но, як они нам пошли отвори велька тайна своїх снох, и видзим запредок, же ни мерзеня братох проци тебе и позеня:

Осиф: Прено ми то гуторци?

Рувен: Бо не любим, бо ци ма брат. И модлїм це, не гутор братом своїм сни и тайни. А кед не оцец поиле, да нас опатрци, не споминай их у мено оцово, бо би це не могли и вимсци.

Осиф (пасбодко): Я ще не боїм инчого вимсцеч. Я ще лем Бога боїм. Вон ще будзе за мне старци.

Рувен: Добре ме не Бога кедзавац, але ще треба чуваи злих людзох. Но поведз ми отворено, чи ще пеисце нїкого на бойци — крем Бога?

Осиф: Нїкого.

Рувен (зазлатра ше на него. Гутори по цихи): Вец наш оцец тебе добре упозаиа. Ти вибраци, да зачуваш благослов Израеля.

Осиф: Я се не розумем.

Рувен: Зрозумиш ти то познайше. Поме ту братом, да нас не гледаю. Але чуй, Осифе, ще раз, то ци твой найстарши брат повем: Чувай ше злих людзох, на хоч то були и твойо браца!

Осиф: А я ци поновно гварим, же не нїкого не боїм — крем Бога. А Бог своїх не зохабя.

II. АКТ.

Браца преглачаю Осифа.

Лесова частина на брегу Дотаиму. Завесци и кулиси на бина (место дзе ше одбува преставе) преставаю лес. Долу чиста жем. Намешано без нїкого. Обчаи не потребия. Двої двера указую вихоци з леса.

1. явя. (Рув., Сим., Леви, Юда, Дан. и Нефт.)

Рувен (седзи на жеми): Чеши живот пастира. Дзень и ноц мушиме буц коло свойого стада, да го охраниме од злих жвирох, котра на нїх и на нас нахрулюю з подрекодзку лесох и заводох.

Леви (шедзи): Де! А кед дзеня к воци пашла, як задних днох, на нас одженю на верхи брегох, як и на тот верх гори Дотаима, — вон зе праве жо.

Симеон (шедзи): То правда. По нас двоме не по можеце бара попосовиц. Та ни чуваце нїмали, котрих можеце легко запредзи у прикрих часох, на вас вони лягко пренеиу през води и потопу.

Юда (лежи): Право гуторци, Симеоне, бо нас двоме з кровами мало зме ще не запавели у сеї води.

Дан (лежи): Напевно, могло буц койчого. Слава Богу же зме остали живи.

и довиря були ніще мочнійша, бо зме ще казали водно под єдним нашим державним кровом. Чом би то так не могло буц на зане? Могло би буц и муши буц, лем треба виправиц найперше зробени хиби. А тоти хиби су же ше **Руснном сцело одниц їх греко-катол. вира и пакалашнй** якаш **Велько-росиятска московска народноси.** То ще спробовало, як нам уж позвато, з помощу вирскей пропаганди, що ю ширеліи одвадли од греко-катол. вири попове. А вец помощу культурного союзу що го основали людзе, котри зос Руснами немаю нікого спису и у вонице нашого народа не значели и не знача нич. Тоту мишайну вирскей пропаганди и просвитителского кацапства провал народ **батогаштвом.** Вон у тим з правом видзел свою народну пресаец и прето не ніще вецей сиснул коло своїх греко катол. Церкви, котра го чувала у найтежших часох народного рабства. Тим барзей же вечі, котри ко требали, часто помагали тоту агитацию.

А що терах? Нич инше як розогнац тих смутлївцох. Уничтожиц батогаштво! Доклі буде пропаганди медзи Руснами, доклі ще не одстраня тоти нам чиудрівы агитаторе и не забрані їх кацапско-московска „просвита" баламути, доклі не може буц медзисобного довиря. Идея всеславянскей взаємности и солидарности ня у тим, да єдеш другоме одніма що му найміньше, але да то помаги и почитує.

СЛАВЯНСКИ.

Жем у Брчкей Денчи Напянїсов,

зос Керестурі видана своїо жем зос салашом у Брчкей (Босна) **робиц на поли либо под врепу.** Без коло 40 котра, 30 оіїачей, в 10 лос, вашяк и ІОМАЙК. Жем ка красним положию и 3 км. далеко од Берчки. Особено приклядно за Сримчаньох.

Нефтали (тедзи): Стаисели ще и ви з іравями и ми з нашіма отцами, але єго братох інших чуварох — матарнох и барайчатох — їх нет.

Рувен: Я думам, же и вони не далеко. Наказал сом тром слугом, да иду пред їх и ко им помогию пигнац статок з нїких крайох сихемских тадзи на верх брега. (Става, а Дан и Юда тедзю). Но, але да видим чи приходза. (Видзе).

Симеон: Та за братох Иахара и Зевулона я ще не бійм, бо их матарни моци животинї, на их стапа. Але баранчата Іадово и Асурово могли би кастрацц, бо су ніще преслаби за виписки зимни поди.

(Дачей будзе).

С. Саламон.

Сторочни дубе при драги!

Розповедз нам єдну о часу, преголуй, чом дні преходза, як вцерпня серца и чом страшне то усвидомиц себе преходлївосц нашого.

О красней преклосци приповедай: кед ніще не бали грома до своїй висоней чужи, кед бурї не тарпали твойо крідла, кед фіеі-вілі танцовали у полноцних годзинох.

О своїй младосци приповедай кед ніще спвнал слуско, бедзве небо, далоки тоти я стриберни гвизди наших поцох. Що приповедали пташи що на твоїх кніарох знивали гнізда. О чим думал вандровнік, що у цинї твоєй глядал сили за нову драгу. Чи людзе що преходзели коло тебе були вецей щешлїви, — повєда, же так!

Миклошевци.

Святочна академия.

Руско Українска Читальня у Миклошевцох отримала в недзелю 11 VIII. 1935 р. у 4 г. пополадню у читальней сали, в памят 920 річнїци пимерци великого князя України св. Володимира святочну академию зос слідуюцу програму: 1. Привит — гутори П. І. Ванчик. 2. а) Охримович І.: Журавлї — шпивал мишани хор. б) Коко Д. М.: Прелаб же я — шпивал мишани хор. 3. Костельник Др. Г.: Препаец винїци, декламовала п. Бланка Костельник. 4. а) Кунчинский. Ой та закурилися, шпивал муж. хор. б) Гапворонский: Коли ви вмирали, шпивал муж. хор. 5) Володимир Великий, князь України — гутори п. М. Бучко. 6 б. Воробкевич: Баркароля — шпивал муж. хор. 7. Шевченко Т.: Посланиє — декламує п. П. Бучко. 8. а) Ярославенко — Накрила ничка. б) Народна — И шумит и гуде. ц) Вербицкий — Ще не вмерли: шпивал мишани хор. Диригент п. М. Гирйовати, богослов Вход: Добровольки детки пр Руско-Українску Читальню.

Шицки точки програма знаменито — барз добре виведени, що зе нашим, школяром, студентом, а понайвецей пи. богословом од серца муши признаци за їх зважатосци за тоту народну просвитну роботу.

У тим змаганю — обецовано на знаме хто ма вецей заслуги, декламаторе, промовци — говорнїки, диригенти чи то сами шпиваче, хтори за єден тидзень научели даскелько шпиванки так, же електризовали з нїма публику.

Ми нашей молодїжи и нашей народней надї на трудби найкурасше дзекуеме, а ня успиху вичуеме Член Читальнї.

Скадзка Руских Школярох.

ще отрима у Шиду як то уж явене у статнім числу „Руских Новинох", а зашерни ще зос шпиванким концертом, котри будзе дазац Шпиванцки хор миклошевскей читальнї.

Попри спомнутих шпиванкох у програму виведзеним у Миклошевцох будзе ще шпивац ще: Крилец, Садок вишневий, Як умру, Уриок з Вулиці и др. Представа „Ой не ходи Грицю", котру казе дазац члени керестурскей читальнї, одпада.

Миклошевски школяре.

Велька катастрофа у сив. Италиї.

У сиверней Италиї арстаргла рика Арбя гац. Вода так нагло вдерела до валалох Моларе и Агада, же людзе не мели кеди сцекац. Водя палком розваляла шицки хиži, а животом пострадали 600 особи.

Кирваві демонстрациї у Французкей.

Явило зос Французкей, же демонстрациї роботнїкох у вароцу Тулону були барз кервави. Було ранетих 79 полицайох и жандарох. Роботнїки у фабрикох нїк не сцу допушиц, да им не знїжа плаци, як то влада вадумала.

Женске войско.

Большевицки именовали жену Тамару Сунина генералом и поставїлї єй за задачу, да орґанизує у большевицкей войски окрема женски баталиона. - Скорей большевици обецовали, же у їх держави не будзе нїкого войска, а терах єто муша у нїх и жени ред до войска як и хлопи.

47 дні под жему.

Нано новини писали о великим трешеню жеми у Белуджистану (Азия), дзе од трешеня жеми цалком розвалили варош Кета. Терах лепо, же зпод розваліних хижох викопал ще сам єден тарговец, котри 47 дні пречекал затрепани у своїм дутяну. Мал вон у дутяну досц єдзеня, єдек велки канчов води и тельо простора, же ще могол рушац. Вон непрестано копал у розваліних, док ще не випопал на верх. Зпочатку му не спели верци и заварди го, бо думали, же вон шпиває и прецоц тарап розваляни хижи. Як кед полициї указал двору пред котру ще затрабал зос своїй розваляней хижи, полиция му верели и випустила з тарепату.

Немци вийкую цени.

Др. Шахт, директор немецкей Державней Банки основал окрема фонд од милиярди марки (18 милиярди дин.), котри ма задачу, да знїжи цени фабричним продуктом. Даповедним фабричним виробом знїжено цена за половку. Розуми ще, же ще така туня робо найдзе велько купцох. Можебуп, же ще тото вийсце осели и у нас.

Добре спреведаю.

Нидзе одла нет тельо злочинствох, разбойствох и зельких спреводанох, як баш у Америки. Єто на приклад у самим Нюйорку за остатнї два мешаци уплацено на желїзници, що идзе под жему, єдек и пол милийона кривотворених доларох.

Революция у Албанії.

З Албанії приходза вісти, же у южних крайох держави вибиила революция проци краля Зогу, котрей на чоло стої Шефкет бет Верлаци, найбогатши чловек у Албанії. Єден повикар заитрелял ґенерала Білярдия, адъютанта краля Зогу. Албанска границе зачарта и чежко дозкац, як там терах стари стоя.

История кнїжки.

Рукописи, або кнїжке старих писителох були у азойох то єст у даскелько записаних пиерох. Тоти лїстк прилїпели єден за другим, накрутели их на валок з древа або з косци. Обидва боки звою вигладзели або оструганн. Натане нїжки були пречечени до валка або до звою.

Таки звої, писани на папирусу походзе з найдавнїйших часох ще од 1880. року пред Христом.

Кнїжки писали обично раби. При концу републиканского часу у Риму розвила ще тиж и тарговина з кнїжками.

Але єдней кнїжки не було замало. Прето людзе пришли на думку, да помножи кнїжки, да як вецей лючох могу вихасновац. Почали их преписовац. З временом преписованє кнїжкох барз ще розширїло, бо ще з тоту роботу бавело велько людзох.

У главним християнство подпомогло преписовано кнїжкох. З тоту роботу ще занимали найвецей монахи по манастирох. Були медзи нїма барз вивезбани писаре. Вони на тот спосіб предали свету цалу литературу. З преписованьом кнїжкох почали ще барз фрицко наображовац кози учени и тарговци з кнїжками.

Посиламе чеки.

Пол рока уж давно прешло, а велї и доцо поплацели зе тот рок. Зато в тим числом посиламе чеки и моллїме шицких длужнїкох, да такой пошлю з остаток за прошли рок и голем полрочну предплату за тот рок. — Чеки достаню и тоти, котри предплату уж виплацели, та най их затримало за другираз.

Та гоч було зельо тих, що зе займали з писньом книжкох ипак каждому не була доступна книжка. Тедя не барз занимала книжка поодиноох. И владаре ше шицки не розумели до книжки. Лем даяки любитель знаня, або да хтори барзей учени чловек могол дойси до книжки.

Було так, же цали варошы були без книжкох. Часто и манастире мали лем одну книжку за богослуженє.

Першо початки друкованя.

Людзе ше старали, да можу що веци книжки виписац и да поки буду приступни каждому чловекови.

Прето требало винайеци азбуки, з котру ще могло штампац безконечно число книжкох.

Перши пробовали на тот способ друковац книжки Китайци. Од тих походзи темель теперишньому друкарству.

Ище коло 581. р. по Христу знали Китайци вирезовац слова з дреса. На тоти вирезани слова кладли папер, прицискали го а верху, а долу ше вибивали слова.

Єдни китайски ковач Пичинґ ище у роках 1041 и 1041. и 1049. мал винайеци способ друкованя зос складаньом поодиних словох, а кед ше книжка видруковала, могли ше слова розбарац и поновно складац. Ковач Пичинґ виробйовал слова з глїни, сушел их на огню, остругал и складал на железни таблїчки, прилїпел их таким клиєм, да по друкованю могол одлїпиц слова и поновно их складаш. Але по шмерци того ковача забула ше и його робота.

(Далєй будзе).

ПРЕСЛАВА ЮВИЛЕЯ НАШОГО ВЛАДИКИ.

У Приворе у Босней будзе на Преображеня велька преслава ювилея нашого Преосв. Владики — 60-тей рочнїци його живота и 20-тей владичества. По великей Служби пойдзе прса варош велька процесия, а вец будзе пред церкву общенародна сходзка шицких наших Українцох зос Босней, котри приду, да да дзо чесц и признанє свойому милому Владикови. — О тей преслави напишеме обширнейше у слїдующим числу.

„Югосл. Радикална Заедница" готова.

Нова странка, о котрей ше уж длужей бешедовало „Югославянска Радикална Заедница" тераз уж готова стар. До тей странки вошли бувши сербски радикали, котрих водзи Д-р Станоєвич, бувши присташе Словенски Народней Странки, котру водзи Др. Корошец и мусиманска присташе Дра Спаха зос Босней. Приязву тей странки зложисал к министер председник Др. Стоядинович. — Яки шанси буде мац тота странка на обставини у нашей держави, чи добри чи яки, увидзи ше уж зводлугу.

Страшне убойство сляпеника.

У валале Бучица при Гнаси забили непознати збойници домашнього попа Янка Вєдрину. Рано нашли парохиня свойого пароха у його хижи мертвого у крови з пренетрелеу главу. Збойници украдли з церковней каси 20,000 Динари церковних пенежох. Дотераз су ище не злапани.

Шеґерт забил шеґерта.

У Београду и сперт у тарговци Миоарата Тодоровича 15-рочни Жарко Стоянович забил ноци на спаню свойого друга тиж шеґерта Милою Милича. Заклал го з ножом, полал з бензином и запалил. Вец вкал з каси 6000 Д. и спекал до Смедерева. Думал спекац далей до Мадярскей, але го фрицко злапели и придали суду. Сам винесл, же го на тот страшни злочин наведло читанє книжки криминалних романох, у котрих ше на давно и широко описують шелїйски злочини. — **Зла книжка чловека погуби и упрепасци, а добра поправи и давигне.**

Кельо коштали вибори.

Коштали вони ка 5 и пол милийони, як зме у початку явели, але цалих 53 милийони, як новини явлю.

За шпоровносц.

Министер финансийох видал наредбу банованом и надзалским одбором, же мушу при укладаню буджету за идуци рок у шицких видатках по веци шпоровац. Особено материални видатки (за нови будовлї, куповане материала и сл.) муша буц за 20% менши. — Добре поведзено, лем да тото вшацан отримую.

Жертвуйце на фонд Рускей Друкарнї.

Преч. Д. Надь, каноник . . . . 200 Д.

Руска Друкарня будзе найвекша сила у нашим просвитним амаганю. Прето каждо Руски муши за ню жертвовац. кельо лем годзен, да ю що скорей достанеме! Руски патриоти рушайце ше!

Хто слїдующи?

Носкоро. — Дїду — твари при полудзенку млака унука свойому дїдови. — Але дїдо ю прервал: Кед ше е, не шме ше бешедовац. По полудзенку пита ше дїдо унуки: По же ти ма сцела повесц? — Тераз дїдо, уж нескоро. У вашей салати була муха и ни ю поєдли.

Що мали Владо на розуми: Ало, як то мож задавна ше и баш лени далей? — По таке дурне питаш. Ма знаш, же хто не задави, веци не може. — А чом же як зельо раз гуторице, же спс не задавели, кед сце не з мацеру оженили!

Кандидат на генерала. — У войни лапали жандаре младих дезертерох. Раз вишагли зпод посцел старого, шивого Жиса и питаю ни му: Що не ти, стари, запрягаш, на таких старих до войска не беру. — На то Жид: За обичного катону я уж престари, але вам генералох озца не треба?

Од Редакциї.

Понеме редактор наших новинох муши одпутовац на преславу ювилею нашого Владики у Босней, прето „Руски Новини" идуци тидзень не виду.

С. Саламон

Дзеци просвити.

Ми дзеци маци,
Просвита мила
Перцо ни дала
Кед ни ожила.

Як коло кроки
Дробни курчатка
Гарно ше гу це
Вредни дзивчатка.

Аль и папо
Браники мини
Жертвуйо тебе
Найцени сини.

Будземе зложно
Гу це ше сходзиц
Коло можеме
За тебе робиц

Будземе складац
Кажди мешочок
До каси тиней
Єдни динарчок.

Папо мацери
Пенеж нам дало
Бо нач просвита
То вони знало

Зато их дома
Слухац будземе
Шобов ни свойо
Так укажеме.

Брацо и шестри
Зложме ше вкупо
Бо сила наша
Лем кед зме купо.

Тоту циєнїо деклямовали нашо дзеци у Руско-Українскей Читальнї у Керестуре.

Зос Просвити.

Предсидательство Руского Народного Просвитного Друштва у Руским Керестуре поволує шицких поверенїкох за предаванє Руского Календара, да що найскорше пошлю пенежи за попредани Календари. Того року бара велї заостали зос посиланьом пенежох, прето поволує Предсидательство шицких тих, да свою длужносц що скорей оконьча, бо Просвита ма видатки на Календар за идуци рок а и други видатки, а нема потребну готовину за их.

Вериме шицки точно и совисно свойо обовязки, бо лем так нам годна Просвита квитуц на наше обще задовольство

У Р. Керестурс 6. августа 1935.

Предсидатель:
МИХАИЛ МУДРИ.

Бурза

Нови Сад 16. VIII. 1935.

Жито	110—12.; Дин.
Кукурица бачка и сримска .	80—90 Дин.
Ярец бачки и сримски . .	85—95 Дин.
Овес	85—90 Дин.
Мука 00 нова	190—210 Дин.
Мука число 2	185—205 Дин.
Мука число 6	135—145 Дин.
Кромпир	80—100 Дин.
Пасуля	140—160 Дин.
Отруби	80—90 Дин.

СТАРИ ДЛУЖНЇЦИ ПОСИЛАЙЦЕ ПРЕДПЛАТУ.

За редакцию одповеда: Др. Франьо Дидович, парох и декан у Дякову. Видава: Михайло Фирак, Илинорецки.
Друкуа: Бискупийска Тискара у Дякову.